

vel jeg maatte indrømme, at der burde anses forskjellige Grunde baade for den ene og den anden Ordning af Bestyrelsen, maatte jeg dog antage, at selv saaledes som det nu var foreslaaet fra Directionens og Communalbestyrelsens Side, vilde denne Ordning være et meget væsentligt Fremstredt og paa en tilfredsstillende Maade kunne yde, hvad der maatte fordres. Desuagtet gif de Vædringer igjennem med en meget stærk Tilslutning fra Thingets Side, som nu ere optagne i Lovforslaget, og gif igjennem paa en saadan Maade, at jeg maatte erkjende det for umuligt at kunne gjennemføre de tidligere Bestemmelser. Jeg kunde nu paa ingen Maade ansee det som en Grund til aldeles at sætte mig imod Lovforslaget. Jeg kunde ikke og kan ikke opfatte dette Spørgsmaal saaledes, som det forekom mig, at det tildeels blev antydet af nogle af de ærede Landsstingsmænd, som om det kunde siges at være en Tilbedættelse af Communens Ret og Adkomst, der herved vilde stee. Jeg udtalte meget bestemt under Sagens første Behandling i det andet Thing, da Lovforslaget forelaa i en langt videregaaende Skikkelse, at der var flere Bestemmelser deri, som jeg bestemt maatte modsætte mig, bleve vedtagne af Rigsdagen, idet jeg maatte ansee dem som saadanne, der ligesom hørte under Communens Ressort, hvor Rigsdagen ikke var kaldet til at stride ind, førend det havde vilst sig, at Communen paa ingen Maade vilde opfylde de den i saa Henseende paahvilende Forpligtelser, hvad ikke var Tilfældet. Det var, hvad der angik Lærernes økonomiske Stilling. Det havde ogsaa til Følge, at hele dette Parti af Lovforslaget faldt bort. Derimod kan jeg med Hensyn til Ordningen af Skoledirectionen og Skolecommissionerne vel ikke Andet end erkjende, at der maa lægges en betydelig Vægt paa de Ansuelser, som fremkom fra Communens Side, og at det navnlig ikke vilde være rigtigt at gaae ind paa en total Forladen af den hele Ordning, som er bragt i Forslag fra Communalbestyrelsens Side. Dette er imidlertid Noget, jeg paa ingen Maade antager kan siges at stee i nærværende Tilfælde. Jeg vil ikke tage Hensyn til, at der, som bekendt, var en meget stor Dissens

netop om dette Punkt i Communalbestyrelsens tvende Afdelinger. Jeg skal villig indrømme, at i og for sig er Afgjørelsen den samme, naar det er en Afgjørelse, som har sin endelige, definitive Kraft, enten den er vedtagen med Genstemmighed eller kun med een Stemmes Majoritet. Men anderledes stiller vistnok Sagen sig, naar der er Spørgsmaal om en Afgjørelse, som paa et andet Sted skal tillægges sin tilbørlige Vægt; i saadanne Tilfælde vil det ikke kunne undgaaes at tage Hensyn til, om ikke Meningerne om et saadant Punkt have paa hiint andet Sted været meget deelte. Jeg maatte imidlertid endogsaa uden Hensyn hertil antage, at der fra Communens Standpunkt ikke kunde siges Noget imod, at en Ordning blev tilveiebragt, hvorved unægtelig de communale Kræfter tillægges endogsaa en større Indflydelse, idetmindste i en vis Retning, end der efter Lovforslaget var givet dem. Det var gaabart fra et andet Standpunkt, Indvendingen skulde hentes; det skulde være, om jeg saa maa sige, mere fra Statens Standpunkt, eller dog navnlig fra det Standpunkt, hvorfra Undervisningsministeriet nærmest maatte være kaldet til at betragte Sagen. Nu vilde jeg vistnok fra dette Standpunkt have fundet afgjørende Grunde til at modsætte mig en saadan Forandring, dersom det virkelig kunde siges, at der ved den tilbørlige Indflydelse paa Afgjørelsen af Sagerne i Skoledirectionen skulde være bleven berøvet Skoledirecteuren; men det er min personlige Overbeviisning, at den tilbørlige Indflydelse for Skoledirecteuren ogsaa under den Form, som her er givet, fuldstændigt vil kunne gøre sig gjældende. Jeg troer, at det i denne Henseende ikke kan være af Bøien at erindre, at Skoledirecteuren efter den nuværende Ordning kun udgjør $\frac{1}{7}$ af Skoledirectionen, som bestaaer af 7 Medlemmer. Naar det nu, som jeg sikkert tør antage, har været Tilfældet, at Skoledirecteuren har havt fuldkommen Velighed til at gøre sin berettigede Myndighed gjældende — og der er jo ingen Klage i saa Henseende fremkommen — uagtet han kun udgjorde $\frac{1}{7}$ af Directionen, troer jeg, at dette viser ganske tydeligt, at der bliver en heel Sphære af Forretninger og Virksomheder, hvor Skoledirecteuren, enten han udgjør $\frac{1}{3}$